

INVĂȚĂTORUL

ORGANUL „ASOCIAȚIEI INVĂȚĂTORILOR ROMÂNI DIN ARDEAL, BANAT ȘI PĂRȚILE UNGURENE”

Apare în fiecare lună a anului școlar.

○ ○

Sub conducerea unui comitet de redacție

○ ○

REDACTOR:

ANDREI PORA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

CLUJ

STRADA HELTAI NUMĂRUL 9.

ABONAMENTUL:

Pe an 30 coroane — 18 lei.

Un număr . . . 3 cor. — 1 leu 50 bani.

○ ○

Banii se trimit cassarului asociației

G. STELEA CLUJ, STR. AVRAM IANCU 62.

MANUSCRISELE NU SE RETRIMIT

Ion Mihalache.

Sub vraja seninătății zilelor de izbândă națională, izbândă caracterizată de sintetizarea așa de perfectă a tuturor idealurilor trăite de-a lungul veacurilor de sufletul românesc de pe toate plaiurile, colo în miezul pământului străbun, care a alimentat focul sacru al nădejdelor de mai bine, pentru toți fiii împrăștiați sub cele putrede împărății oligarhice — răsare deodată figura impunătoare a lui Ion Mihalache, dascălul dela Topoloveni, care, îmbrăcat în haina țaranului nostru, părjolit de arșița soarelui în brazda domnului, prin votul de obște urcă cea mai înaltă tribună ce a putut-o ajunge vre-odată un învățator, tribuna de vice-prezident al camerei române dela București.

Nu avem toți fericirea să cunoaștem personal pe acest înaintemergător al nostru: lipsiți au fost apoi prin vitregia vremurilor de posibilitatea de a-i cunoaște trecutul în toate fazele lui evolutive, dar ne dăm seama că înălțarea lui până la această treaptă înaltă, în mijlocul unor vremuri cari ori cum, încă tot mai păstrează reminiscentele unor tendințe aristocratice, în manifestările de guvernare ale noului nostru stat, nu s'a putut face decât grație personalității lui recunoscute, grație faptului că este reprezentantul tipic al unor idei, cari dominează și stăpânesc în cea mai dezvoltată putere substratul claselor de jos, temelie țării, care își cere tot mai pronunțat — după jertfele aduse, — dreptul la viață umană.

Partidul țărănesc, infiripat sub ochii neadormiți și plini de vioiciune a lui Ion Mihalache, după o activitate abia de un an

va fi partidul ce poate privi cu mândrie în fața trecutului, ca și a viitorului strălucit, va fi partidul care prin nici o sforțare nu va putea fi atras și înghițit de nici o grupare politică, căci el este rezultatul unor necesități, cari își au origina în sufletul poporului neîndreptățit până acum de chiar acele grupări, va fi în fine partidul cu viitor, care sintetizează toate aspirațiile învățătorilor; țaranilor români din România-Mare, cari avându-și partea incontestabilă în cauzalitatea acestor vremuri înălțătoare, vreau să-și aibă și în viitor rolul lor creator în toate domeniile vieții de stat, — sub ocârmuirea lui Ion Mihalache, ridicat și el din rândurile învățătorilor.

De-acum nu vom mai sta sub aspectul unui pesimism răufăcător. De-acum și-a croit drumul și și-a ocupat locul pentru totdeauna, acolo unde să cuvenea — dascălul român, care va fi — străjuitorul neadormit al intereselor învățătorimii române și al intereselor maselor poporului, care începe a cunoaște cine îi sunt adevărații prieteni.

Ion Mihalache, împreună cu alți prieteni de idei, și ei învățători ai poporului a găsit drumul cel mai adevărat, pe care dacă merge cineva — nu poate rătăci.

Cătră acest soare ne îndreptăm cu toții privirea sufletului nostru.

Din inima noastră, care palpită ca în ajunul unei solemnități rare, țîșnește dragostea de frate, dragostea de coleg, dragostea de mântuitor — stăpâniți fiind de firma convingere, că triumfând cauza învățătorimii, a triumfat de-odată cauza mare a neamului românesc.

Adună-ți Rege oștile și du-le la izbândă, pentruca să te pomenească veacurile. A. Pora.

Al. Vlahuță ca educator.

Prin moartea maestrului Vlahuță, neamul nostru perde nu numai pe unul dintre marii săi scriitori și cugetători, ci și pe un înțelept îndrumători și educator al societății. Deși nu ni-a dat un tratat sistematic despre știința educației, el totuși este educator, și încă educator social, în înțelesul cel mai adânc și larg al cuvântului. Scrierile lui: „La gura sobei”, „Dreptate”, cuprind precepte, în cari a pus ceea ce a avut el mai ales în sufletul său, *lamura* gândurilor și a concepțiilor sale despre lume și viață. El este educator și, prin sufletul său mare, generos, prin *sinceritatea* cuvântului, prin înțeleapta blândețe, prin care voințe a îndrepta societatea pornită pe căi greșite.

Ca un adorator înfocat al marelui învățător Carlyle, el propovăduiește prin vorbă, scris și viața sa, la toate prilejurile, evanghelia: muncii, sincerității și tăcerii.

Prima noastră datorie pe pământ este, zice dânsul: „Să fim înainte de toate oameni de treabă” . . ., să facem tot, ce ne stă în putință, ca să sporim cu părțicia noastră de energie suma de energie activă, deci suma de fericire și de izbânzi, a marii oștiri, în care luptăm”. (La gura sobei . . .)

Stând de vorbă la gura acestei sobe minunate simți cum să pogoară în sufletul tău, în întreg corpul o căldură dulce, necunoscută, care are puterea tainică, să te schimbe, să-te facă mai bun.

Despre bunii săi prieteni: Eminescu, Caragiale, Delavrancea, boerii Goleștii, cari ne-au lăsat „cărți sfinte”, vorbește cu adâncă evlavie. Aceasta este o pildă pentru crescătorii tinerimei, cum are să propovăduiască cultul oamenilor mari.

Ca adânc observator al morăvurilor noastre, al goanei fără odihnă după căpătuieală, el prinde în pagini de o frumusețe plastică și cugetarea filozofică, rostul acestei vieți. Rânduile următoare trebuie să fie un credeu, pentru orice om de omenie, pentru ori ce învățător:

„Este un echilibru între ce poți tu și între ce trebuie să vrei, un echilibru, pe care e de-ajuns, să-l cauți, ca să-l găsești, și, odată găsit, să-l ai pentru totdeauna. În tine sunt armele biruinții tale. Și mai presus de soarta ta, pe care ți-o pregătesc împrejurările — este o soartă, pe care ai puterea, și deci datoria, să ți-o faci tu. Căci ai fi ori-cât bine-ai crede, că ne aduci cu vrednicia ta, gândește-te că ești numai necesar — nu indispensabil. Nu căuta să umpli lumea cu sgomotul *eului* tău. Urzește și fese în tăcere pânza ce crezi că ți-a fost dat s'o țezi. Nu te întreba pentru cine. Inchide-te în munca ta și nu ți face supărări din bucuriile altuia. Raza de soare, care te încălzește pe tine, nu ți-e cu nimic împuținată prin faptul că se mai încălzește la ea și vecinul tău. Fii liniștit. Este fericire — și încă de cea mai bună calitate — pentru toată lumea. Mai întâi, ai fericirea pe care ți-o dă

raza ta din lăuntru — lumina minții tale și bună-tatea inimii tale. Dar natura cu bogăția privesliștelor ei, cu farmecul veșniciei reînnoirii a podobelor ei, de cari toți ne bucurăm! Dar fericirea de a putea face pe altul fericit! Dar speranțele! Dar visurile! . . .”

Cu aceeași artă rară ne arată în novela „Dreptate” urmările creșterii rele date unui copil într-o familie cu nume bun, care ajunge din cauza aceasta la ruină materială și morală, iar băatul oaspe al temniților. Pentru copii are o dragoste nemărginită, drepturile lor le apăra așa de frumos în articolul „Premiile școlarelor”.

Cine voințe să trăiască într'adevăr clipe de înălțare sufletească să citească scrierile maestrului Vlahuță, căci în ele va găsi răspuns împede la multe probleme ce frământă un suflet de dascăl. Opera aceasta este mare, căci ea este opera unui educator, care a urinat evanghelia lui Hristos: „iubește pe deaproapele tău ca pe tine însuși.”

Const. Iencica.

Ceva despre evoluția vorbirii și relațiunea între această evoluție și evoluția gândirii la copii.

Psychologi și educatori s'an ocupat de aproape și cu viu interes de problema evoluției vorbirii și a gândirii și relațiunile între ele. Psychologul W. Stern, în special, ne dă o lucrare de mare valoare asupra acestei probleme, făcând observații zilnice, împreună cu soția sa asupra limbajului la propriii săi copii, începând din prima zi a vieții copilului până la 6 ani. Lucrarea sa poartă numele de „Kindersprache”.

Stern în studiul său, asupra limbajului distinge mai multe stadii.

În primele stadii copilul este prea fința mentalului, el numește ceva pentrucă într'un anumit moment trebuie să reacționeze asupra unei anumite experiențe, fie acea experiență o impresiune de durere, de plăcere, o simplă dorință, sau un efect, ori o volițiune. El în acest stadiu nu învoacă amintirea în ajutorul gândirii și a vorbirii în reacțiunea sa momentană nu intervine o conținut cunoscut dinainte, e pur și simplu o reacțiune, aceasta însă, că primele vorbe ale copilului nu-s decât niște pseudonoțiuni, și nu generalizări logice.

Copilul numește „pui-pui” nu numai paserile, ci tot ce zboară, albina, mază, etc. Vorba „pui-pui” este numai un simbol bazat pe o asociere psihologică. Amintirea a ajutat, numai, această asociere între imaginea sborului și a cuvântului pui-pui, fără însă ca să fi ajuns copilul la scoaterea caracterului comun unei clase.

Tot asemenea copilul numește *tată* pe toți oamenii, nu e o generalizare în muntea lui, ci o simplă asociere a cuvântului cu aspectul momentan al omului.

Aceia, ce *Taine* și *Lugnet* numesc *idee generală* (unul cuvântul *tată* zis tuturor oamenilor, celalalt desenul tipic, ce reprezintă pe om mereu, în același fel în mintea copilului la 3—4 ani.

(Fetița lui *Lugnet* face acest desen la 3 $\frac{1}{2}$ ani) este numai o *idee confuzată*, căci copilul percepe în mod contuz obiectele și numai încetul cu încetul, prin diferențiere, ajunge întâi la ideile particulare, apoi la cele generale prin diferențiere:

Numai mai târziu, prin comparație ajunge copilul a distinge caracterele unui obiect de caracterele altui obiect, ajungând astfel la ideea generală, care are tocmai rolul de a controla gândirea. Aceasta se poate vedea și după definițiile, pe cari le dă copii la diferite vârste.

Până să devină logice, definițiile trec prin următoarele stadii:

I. Pe la 4—5 ani, definițiile sunt repetarea cuvântului: „Ce este furculița? „Furculiță“.

II. Definiție printr'un cuvânt Sinonim:

— „Ce este copacul?“

— „Pom.“

III. Definiție prin întrebuintare:

— „Ce este mama?“

— „Pentru ca să facă mâncare.“

IV. Definiție prin descriere:

„Furculița are dinți.“

V. Definiția ia un început de definiție logică:

— „Mama este o doamnă“, sau

— „Mama este o femeie“.

VI. La definiția de mai de sus copilul adaugă întrebuintarea:

— „Mama este o damă, care îngrijește copiii.“

În fine, mai este și definiția gramaticală, care este o greșeală de școală în felul, cum se exprimă: „*mama este substantiv*, corect este a se zice: „*vorba* mama este substantiv.

Vrem dar, că prin limbajul copilului putem urmări evoluția gândirii lui, raporturile între gândire și limbaj fiind foarte strânse și din studiul evoluției vorbirii reesă și evoluția gândirii.

În privința relațiilor între limbaj și gândire, au fost și sunt multe și interesante discuțiuni. Unii autori consideră limbajul, ca o condițiune sine qua nou a gândirii, alții susțin, că facultatea de a raționa, este condițiunea limbajului oricum ar fi lucrurile adevărul e, că ele se sprijină una pe alta și că vorbirea aduce un mare serviciu gândirii prin acea, că poate comunica gândirea la altul.

În ce constă actul comunicării? Întâi constă în transformarea gândirii și fasonarea ei, să zicem așa, pentru a putea fi transmisă, căci la drept vorbim, cuvintele nu-s decât frânturi de gândire și dacă am merge mai departe cu ana-

liza în acest senz, am vedea cum limbajul de multe ori nu e credincios în serviciile ce aduce gândirii, nu numai din punctul de vedere al diversității acceptării cuvântului dela individ la individ, dar chiar prin faptul că vorba nefiind decât simbol, nu traduce gândul complex, ci cu imperfecțiunea simbolului.

Necesitatea de a vorbi silește pe om să-și descompue gândirea, să analizeze, să facă abstracțiuni, să generalizeze; putem dar considera limbajul ca un reflex al gândirii pe care o putem analiza prin limbajul, căci dintr'un studiu amănunțit și cât mai credincios al limbajului se poate vedea odată cu evoluția lui și raporturile lui cu gândirea. Un asemenea studiu l-au făcut mulți psihologi mai ales Americani și Germani.

În Franța s'a ocupat de această chestiune Binet, G. Delville și B. Perez. W. Stern în volumul „*Kindersprache*“ (limbajul copiilor) dă cel mai interesant și sistematizat studiu asupra vorbirii cu bogate monografii.

Sunt foarte interesante diferitele teorii asupra problemei *originei însăși a vorbei* la om.

1. *Teoria revelațiunii* — susținută de Bonald,

2. *Teoria instinctivă* — reprezentată de Max Müller și Renan,

3. *Teoria invențiunii convenționale* (oamenii au convenit ca un obiect anumit să se numească cu un nume anumit),

4. *Teoria tendinței spre simbol* susținută de Young (Zürich) Freud (Viena).

Cea mai explicativă însă, este *teoria expresiunii*.

După această teorie, strigătele de chemare, — cari sunt și la animale și la paseri, — la om a luat diferite forme, s'au asociat; iar vorba n'a luat naștere decât atunci, când omul a înțeles că sunetele, strigătele ce scoate pot servi ca simboluri, ca semne imediate de comunicare. Această pricepere este tocmai ce distinge pe om de animale.

Omul exprimă prin limbajul elaborările sufletești.

Cum parvine copilul să ajungă la posibilitatea de a lega un anumit simbol de o anumită elaborare? Aceasta este numai rezultatul unei continui convergente a influenței dinafară cu tendințele inferioare.

Este întâlnirea a două mijloace: unul *natural* din tendințele inferioare ale copilului, celalalt *convențional*: din mediul exterior.

Copilul este o ființă de mișcare, fiecare mișcare *internă* tinde să se manifeste *înafară*: mișcă buzele, limba, laringele, aceasta este faza *gânguritului*. Aceste prime manifestări nu-s simboluri, ci tendințe spre simbolizare, sau reacțiuni simple când are o senzație, fie de plăcere ori neplăcere. Ca să ajungă la simbolizare intervine influența mediului exterior care ajută să se facă asociare între conținutul sufletesc și anumite sunete, iar *imitația* înlesnește exprimarea; copilul

imită mișcarea buzelor adultului sau cu ajutorul auzului intonația, accentul și sunetele în primul loc. W. Stern face o clasificare a imitărilor acustice (după ureche) după cum ele sunt *cu voce sau fără voce, legate de un înțeles sau fără înțeles; imediate sau mijlocite; corecte sau cu mulțimi.*

Cele dintâi apar cel mai de timpuriu. Stern observă că la fetița lui Hilda, imitățile voite apar chiar la 2 luni și jumătate.

Imitățile cu înțeles apar târziu, atunci când copilul a prins valoarea simbolică a cuvintelor și le pronunță *cu scop.*

(Va urma).

Maria Dobre, institutoare.

Cuvântul.

*Ca'n basme-i a cuvântului putere,
El lumi aevea-ți face din păreri,
Și chip etern din umbra care piere,
Și iarăși azi din ziua cea de ieri.*

*El poate morții din mormânt să-i cheme
Sub vraja lui atotputernic ești,
Străbați în orice loc, în orice vreme,
Și mii de feluri de vieți trăești.*

*Te atinge doar, și tu — o bială clipă
Ce tremură 'ntre două veșnicii —
Privești de sus a lumilor risipă,
Și toa'ta lor deșertăciune o știi.*

*Aprinde 'n inimi ură, sau iubire, —
De moarte, de viață-i dătător,
Și neamuri poate 'mpinge la peire,
Cum poate-aduce mântuirea lor.*

* * *

*Voi, căror vi-s'a dat solia sfântă
De preoți ai acestei mari puteri,
Voi, în a căror suflet se frământă
Intunecate valuri de dureri.*

*Și gânduri de-un întreg popor gândite —
Nu duceți minunatul vostru dar
Ofrandă, mâinilor nelegiuite,
Ci, ca pe sfânta masă din altar.*

*A'mpărtășirii taină prea curată,
Așa cuvântul să vi-l pregătiți —
Ca mii de inimi la un fel să bată,
Și miilor de veacuri să vorbești.*

† A. Viahuță.

Salarizarea.

Legile ungurești de salarizare din 1907 și 1913, au făcut mari neorândueli în uniformizarea lefurilor învățărești. Ajutoarele de stat nu să votau acolo, unde statul ungar avea el interese, ori dacă nu-i convenea de mîtra învățătorului. Foarte puține au fost cazurile, unde nu să acordeau ajutoarele din alte motive mai serioase, ca: lipsa de progres, local ori recvizite. Bisericele, unele nu au putut, iar în alte locuri conducerea bisericească, nu a voit, ca să egalizeze leafa celor neajutorăți, cu acelor ajutorăți. Și așa am fost martori la trista priveleşte, că oameni, cari serveau la aceiași școală, cei cu caractere dubioase și ținuta compromisă, aveau salariile întregite, iar cei cu firea de oameni cinstiți și buni români, nu.

A venit războiul. Statul unguresc, pe cei ajutorăți de el, le-a făcut ușurătăți cu adause de războiu, de scumpete, de vestimente și familiare. Cei, fără ajutoare de stat, au rămas și fără acestea.

În decursul războiului, fiind noi mobilizați aproape 80%, la mulți familile rămase de ei, au fost lipsite și de acel puținel scos din repartițiile bisericești, pe motiv, că nu să face instrucție. Și de acest neajuns au suferit ani de zile, căci mulți învățători au ajuns în prinsoare, ori nu s'au mai întors de loc.

Aceasta e înfățișarea stărei noastre materiale în formațiunea nouă a statului român. Preluându-se imperiul conducerea românească a și dat ordin revizoratelor școlare și percepțoratelor române, că toate adausele și ajutoarele puse în curgere de guvernul unguresc rămân și mai departe. Ear cei, ce nu au avut ajutoare, în felul și forma veche să ceară din nou dela statul român.

Așa a fost bine. Știm, că nu să putea altfel. Cei ce însă nu au avut ajutoare, au cerut, dar încă nu sau rezolvat, în o scumpete atât de mare, așteaptă greu. Năcazurile acestora sunt și ale noastre, de aceia trebuie, să le urgităm.

Dar, fiindcă toată lumea a făcut un pas mai departe, noi încă am cerut regularea salarizării noastre, ca ultimul punct în problemele, cu cari s'a ocupat congresul.

Ce-am cerut? În proporția anilor de serviciu salar egal cu funcționarii de stat, cari au maturitatea, și anumite onorare pentru directorat. Învățătorii să-și primească toate restanțele de salar începând cu 1 Sept. 1914. dela statul ungar, român, ori susținătorii de școală. Acestea să se capete, indiferent, că ajutoarele au fost de guvernul unguresc denegate, au rămas nerezolvate, ori, că susținătorii nu le-au cerut la timp, ori, că învățătorul din alt mntiv a fost silit, să slujească pentru mai puțin, decât la competat.

Deși hotărârile s'au luat în Faur 1919. noi nu am pretins dela Con. Dir., să se ocupe cu noi mai iute, decât cu ceilalți slujbași de stat. Interesându-se de acestea nu să cădea, să ne neglijeze pe noi. Și totuși așa s'a întâmplat. Con. Dir.

în ședințele din 28, 29 Iulie și 1 August 1919. a statorit un Normativ de salarizare pentru toți funcționarii de stat. În loc, însă să fim și noi cuprinși în rândul acestora în § 20 să făgăduiește Normativ separat. Aceasta a văzut lumina zilei în ședința din 19 Sept. Viața ia fost scurtă. Îndată, ce s'a știut în cercuri mai largi felul cum eram să fim retribuiți, lumea dăscălească a început, să se miște, și să-și arete nemulțămirea și nedreptatea, ce i să face ridicând proteste energice în toate secțiile județene, iar unele trimițând chiar deputațiuni.

În urma acestor valuri de nemulțămire proiectul s'a retras, și a trebuit să se reformeze în ședința din 1 Nov. 1919 adăugându-se îmbunătățiri însemnate, cari însă nici azi nu satisfac pe deplin cererile noastre. Nu! Noi am cerut să începem cu clasa X, și suntem puși în a XI. Diferința de 600 lei ce există între aceste două clase e contrabalansată prin adausul personal care pentru fiecare individ e minimum 800 lei și maximum 1600 lei. Onorarele de directori încă nu sunt cele cerute de noi.

Așadar s'ar părea că materialmente suntem satisfăcuți. Principiu însă nu e salvat, fiindcă învățătoria e lăsată un pas înapoia celorlalți funcționari, cari au pregătirea echivalentă cu noi.

Al doilea năcaz este că proiectul de față face deosebire între învățător și învățat. Adeca între cei cu pregătire de 4 clase medii și 3 ori 4 cursuri; și cei cu pregătire fundamentală mai puțin de 4 clase și numai cu un curs 'sau două. Cei din urmă sunt lipsiți de adausul personal.

Prin aceasta normă să face în sânul nostru o ruptură, care nu va putea avea sfârșit bun. Ba provoacă un adevărat dezatru din punct de vedere social și profesional.

Avându-se în vedere că pentru toți învățătorii este un singur program de muncă, cerem pentru toți o singură normă de salarizare. Protestăm cu toată hotărârea contra tendinții de a nedepărții în două tabere, tocmai când suntem pe cale de a ne organiza și consolida în interesul școlii române. Nu ne învoim să se facă deosebire între învățătorii dela sate și orașe fiindcă și unii și alții sunt în avantajii și desavantajii prin localitatea unde servesc. Cei cvalificați cu mai puțin decât sunt cerințele zilei de azi, nu poartă ei vina, dacă direcțiunile institutelor pregătitoare n'au ținut samă de legile foste deja în vigoare.

Atragem deci atențiunea comitetelor centrale din secțiile județane că îndată ce resortul de culte va tipări numărul suficient de Normative cu instrucțiunile necesare să-ți câștige câte un exemplar, și să-l puie sub serioasă desbatere. — Hotărârile să le tremită la secretarul Asociației noastre în Cluj, pentruca Comitetul nostru să poate decide dacă e necesară convocarea congresului.

Prin Normativul cel nou situația e schimbată și așa presiul nu mai stă pe baza de drept căpatată la Alba-Iulia.

Traian Șuteu.

Insemnările unui învățător.

— Mama mea —

Ce gând luminos ți-a hărăzit Domnul, când ai hotărât, iubită mamă, ca toată viața să fii prietenul celor mici, celor obidiți, să fii stea luminătoare pe firmanentul culturii românești, să fii păstrătorul comorilor neamului și propovăduitorul cuvântului, — *să fii învățător*

Ca mlădița unei familii cu nume bun, ai înțeles, că singura avere statornică este cea sufletească și cel mai mare bine ce-l poți face, este să scoți pe cei neștiutori, nepricepuți, la calea dreaptă a adevărului, a luminii.

La altarul luminei, ți-ai închinat singurul copil, iubită mamă, fiindcă aceasta o cerea sufletul tău cucernic, firea ta blândă, căci toată viața ți-a fost milă de cei asupriți și împovărați. Pentru ca să-ți împlinești acest gând, n'ai cunoscut nici o piedecă, nici o greutate, ai muncit din răputeri.

Bucuria D-tale n'avea margini, când ai fost de față la primul meu seceriș, când citeai din fețele părinților mulțumirea că auzeau glasul de argint al copilașilor răspunzând respicat și cumințe. Fericirea ce se arăta în ochii tuturor, era răsplata bunătății tale. Simțind aceasta, par' că-ți venea să le spui mamei: Vedeți cum știe răsplăti Dumnezeu gândului curat, celor ce slujesc Lui.

La sfârșit un preot, cu barba ca omătul, cu vorba înțeleaptă, a laudat copilașii pentru sânguința ce o au arătat, și apoi, mai mult privind spre dumneata, mia spus și mie câteva cuvinte de îmbărbătare.

Lacrimile de bucurie ce le-ai vărsat atunci, au turnat în mine îndemnul spre muncă statornică, ca din toate puterile mele, să lucrez spre înaintarea neamului.

Cu mica mea energie voi ajuta și eu la înfăptuirea „*sporului de pricepere*”; voi fi o părțicică conștientă a poporului meu, o făclie, care luminează în bezna neștiinții ce ne încunjoară, căci e păcat, iubită mamă, să stea ascunse atâtea calități ce are neamul nostru...

Răsboiul acesta ne-a ținut departe unul de altul, departe de cuibșorul nostru drag. Eu aici, aproape de obârșia Crișului, iar dumneata undeva departe, departe, la gura Dunării albastre.

Adeseori, pe vântul de seara, vine dorul călătorului și mă învălește în mantia lui, și-mi spune dulce, că dta ziua și noaptea gândești la mine și că în rugăciunile ferbinți, spuse Născătoare, nu uiți a te ruga, să mă ție Sfântul, să mai mă vezi odată...

Intreabă, dragă mamă, întreabă, Dunărea bătrână, ce veste ți-am trimis pe unda repede a Crișului: Copilul tot vechiul dor ți-l poartă și povața cumințe nu ți-a uitat!

C. I. Anca.

TABLOU

despre retribuțiunile învățătorilor dela școalele primare.

Anii de serviciu	Clasa	Gradația	in Lei			Bani de cvartir după clasă							Adaus de serviciu	Observare
			Salar	Ajutor de războiu	Total	I	II	III	IV	V	VI	VII		
1	XI	3	2000	1700	3700	800	720	640	560	480	400	320		
2			2000	1700	3700									
3			2000	1700	3700									
4	XI	2	2200	1800	4000	800	720	640	560	480	400	320		
5			2200	1800	4000									
6			2200	1800	4000									
7	XI	1	2400	1900	4300									
8			2400	1900	4300									
9			2400	1900	4300									
10	X	3	2600	2000	4600	900	810	720	630	540	450	360		
11			2600	2000	4600									
12			2600	2000	4600									
13	X	2	2800	2100	4900	900	810	720	630	540	450	360		
14			2800	2100	4900									
15			2800	2100	4900									
16	X	1	3000	2200	5200									
17			3000	2200	5200									
18			3000	2200	5200									
19	IX	3	3300	2400	5700									
20			3300	2400	5700									
21			3300	2400	5700									
22	IX	2	3600	2500	6100	1000	900	800	700	600	500	400		
23			3600	2500	6100									
24			3600	2500	6100									
25	IX	1	3900	2600	6500									
26			3900	2600	6500									
27			3900	2600	6500									
28	VIII	3	4500	2700	7000									
29			4500	2700	7000									
30			4500	2700	7000									
31	VIII	2	4700	2800	7500	1300	1170	1040	910	780	650	520		
32			4700	2800	7500									
33			4700	2800	7500									
34	VIII	1	5100	2900	8000	1300	1170	1040	910	780	650	520		
35			5100	2900	8000									
36			5100	2900	8000									
37	VIII	1	5100	2900	8000									
38			5100	2900	8000									
39			5100	2900	8000									
40	VIII	1	5100	2900	8000									
			5100	2900	8000									
			5100	2900	8000									

După categoriile de localități și adică: Clasa de cvartir I—II. 1600 Lei, III—IV. 1200 Lei, V—IV. 1000 Lei și VII. 800 Lei. Acest adaus îl primesc numai învățătorii cari au patru clase secundare și școala normală (de 3 sau 4 ani) completă.

Afară de retribuțiunile specificate în tablou mai compet învățătorilor adausul familiar și ajutorul de vestiminte în baza dispozițiilor cuprinse în norme. Adausul familiar e: pentru fiecare membru de familie îndreptățit 400— Lei. Ajutorul vestiminte: pentru capul de familie 500— Lei, pentru membru 200— Lei.

Drumuri nouă.*)

În strecurarea vremurilor și veacurilor ne-a hărăzit Dzeu, nouă celor de azi, și acest noroc de a ne vedea cu ochii visul, de dragul căruia „ne-au repostat și moșii și părinții”.

Dar în sbuciumul acestor zile de prefacere prin cari trecem, când unii caută atâta vreme până își află locul care le poate mulțumi pe deplin concepția lor utilitaristă, văd pe dascălul român, rămânând credincios tradițiilor lui de a servi cu inimă curată binele poporului de jos, de a fi îndrumătorul cinstit al celor mulți — de a pune bază unei vieți sănătoase morale.

În vârtejul acestor vremuri, când cei mai mulți caută a ajunge la averi fără trudă și osteneală, a-și servi numai intereselor lor egoiste, dând vieții noastre aspectul unei primejdii care se apropie și față de care trebuie să se afle fără amânare remediile de sanare, văd pe dascălul român apucându-se cu toată stăruința de lucru, pentruca să repare cu mâna sa stricăciunile unui rășhoiu de 5 ani, și să mai repare stricăciunile făcute de dușmanii noștri în limba noastră, în legea și cultura noastră. Și stau satisfăcut în fața acestor constatări. Pentrucă dacă învățătorimea are de revindecat — anumite doleanțe — aceasta o va ajunge mai ușor prin muncă.

Atunci când ai muncit, când ți-ai cheltuit forțele în favorul unui bun public, în câștigul colectiv al societății, — atunci ai dreptul să ceri dela acea societate dreptul la viață.

Astfel învățătorii cu nimica nu se vor putea impune lumii mai mult — decât muncind, prin nici o altă metodă nu-și vor putea ajunge scopurile, decât dacă vor da dovadă de muncă stăruitoare, de hărnicie — întru binele comun.

Și dacă aceasta muncă stăruitoare va urma fără șovăire în chip sistematic, din partea învățătorilor pe toate câmpurile vieții, mi-se pare prea copleșit de pesimism acela care nu întrezărește că ideile de emancipare, de libertate, de ridicare pentru dascălul român, evoluționând cu pași repezi, vor ajunge în foarte scurtă vreme la triumf, silind societatea să respecte atunci mai mult decât azi, pe acela căruia i-se datorește ordinea morală, cultura, iubirea și dragostea de frate — pe care se întemeiază fericirea vieții pământești.

De acea dacă nu suntem azi mulțumiți cu felul cum se împarte dreptatea — nu pot decât să sintetizez realizarea aspirațiilor dascălului român, spunând cuvintele: prin muncă stăruitoare la izbândă apropiată.

Pentrucă dacă societatea matură de azi, în conservatismul ei, se arată streină de aspirațiile învățătorilor, această societate prin nici un strigăt de al nostru nu va putea fi deșteptată până la măsura ca să-și cunoască greșala. Dar în mâna noastră fiind depusă creșterea generațiilor viitoare, avem toată puterea, ca să le formăm

pe aceste generații de așa, ca la vremea sa să ne sprijinească, să ne înțeleagă. Creștinismul a adus, a perpetuat și a avut darul să ridice și aducă pe pământ principiul valorii individuale a omului, în opoziția cu concepția antică când valoarea individuală era socotită numai în cadrele altor preocupări ale statului; de atunci mai întâlnim în istoria vieții omenești și alte principii cari veneau ca să aducă îmbunătățiri tot mai pronunțate în manifestările acestei vieți, iar azi, în veacul luminat, rolul tuturor claselor cari muncesc la susținerea echilibrului vieții, dar mai ales rolul învățătorilor, nu poate fi altul decât acela de a muncii, în direcția pentruca să se afirme, întroneze și recunoască principiul valorii muncii, al activității individului depusă în folosul binelui public.

Când vom ajunge ca acest principiu să stăpânească felul de gândire al societății omenești — dascălul va fi cel mai stimat și mai prețuit fact. Și aceasta stă în puterea noastră, Deviza să o repetăm cât de des: prin muncă stăruitoare la izbândă apropiată.

A Pora.

Frângurele.

(A. Vlahuță.)

Fericirea ad vărăată n'o are, nu poate s'o aibă, decât acela, care-o dă. Ca s'o dai, nu e nevoie s'o ai. Iar, ca s'o ai, trebuie să n'ncepi prin a o da.

Războaiele sunt focuri mari, la flacăra, cărora se văd lămurit virtuțile și stricăciunile popoarelor.

Muncește 'n tăcere, cu răbdare, cu bunătate — și-ți vei găsi, în munca ta, răspuns la toate întrebările, cari te chinuesc.

Nimic nu scoboară pe om, ca lipsa de sinceritate.

Toate închisorile sunt școli de stricăciune.

Nimic nu înalță pe om, nimic nu-l îndumnezește, ca iubirea de țara lui și de neamul lui.

Cât de mic și de neînsemnat să fii — o fătimă de bine poți aduce și tu pe lumea asta.

O politică de stat, care pune minoritățile conștiente într'o stare de apărare forțată și nu într'una de apărare voluntară, sapă însăși ruina existenței lui.

Libertatea națiunilor este astăzi o axiomă etică imperativă, smulsă cu sânge de omenirea întreagă din însăși armonia eternă a Cosmosului.

Dr. Ion Mateiu.

* Vorbire ocazională.

Metodica matematicilor.

Înainte de a ne ocupa cu metodică specială a matematicilor sunt a se constata ca directive pentru viitor următoarele defecte în instruirea din trecut.

În straturile poporului nostru, fie școlastizate sau nu, se observă în mod aparent lipsa simțului realității și a ideii de adevăr pozitiv și se observează și mai aparent neorientarea în noțiunile și schimbările vieții economice.

De unde derivă aceste defecte, o știm prea bine; cum s-ar putea face o îndreptare pentru viitor, aceea ne vor lămurii-o principiile fundamentale de educație matematică.

Matematica ca singurul material de învățământ, care lucrează cu adevăruri pozitive, preținde ca elevul să nu primească un singur adevăr fără convingere proprie și fără argumentarea lui naturală, care se înpune de sine în modul cel mai firesc.

Nimic nu e adevăr la acest studiu în urma faptului, că se ezice din partea autorității învățătorului ci e adevăr pentru că se poate argumenta în moduri cel mai evident.

Orice metodă de propunere a matematicilor va fi bună dacă nu va periclita convingerea proprie și activitatea elevului de a căuta singur adevărul.

Să examinăm materialul de matematică la începutul învățământului primar.

Elevul mititel ajuns la școală are concepte numerice sigure, câștigate prin convingerea și activitatea lui proprie.

Școala în gradul acesta a greșit și greșește mai mult când face abstracția prea de timpuriu și îndepărtează pe elev de la viața reală.

Și o face școala în cele mai multe rânduri în credința, că așa va satisface mai bine condițiilor metodice a unei bune instrucțiuni.

Școala tinde să înlesnească aperecpierea elevului și chiar atunci îi periclitează puțința și ocaziunea de a se convinge despre cele mai reale fapte.

D. e. leevul de clasa primă elementară e prins la bețișoare și la globurile, apoi linii și cercuri grupate cu scopul de a i-se înlesni conceperea noțiunilor numerice.

Mi-or răspunde cei mai mulți în favorul acestor datine școlare.

Intențiunea instrucției este să înlesnească înțelegerea lucrurilor prin intuiții, cari i-se par cât mai bune.

Față de datinele școlare afirm că chiar astfel facem abstracția cea mai păcătoasă de la viața reală.

Nu ne putem închipui un copilăș de 6 ani, care să nu vadă clar cele două urechi și cei doi ochi a mâței apoi cele patru picioare ale mesei dar am aflat în școală copilăș, care confundă cele mai firești combinațiuni numerice făcute cu bețișoare și globurile.

Nu e concret ceea ce poți pipăi ci e concret ceea ce îți prezintă mai mult viața reală.

Coarnele bouului sunt reale, bețișoarele duse în școală și mașina de calcul rusască sunt artificiale, sunt abstracte, sunt un păcat a instrucției matematice.

Se escuză acest păcat prin buna intențiune dar nu se poate permite comiterea lui dacă cunoaștem în întregime psihologia proceselor, cum câștigă cunoștințele.

N'am cuvinte să condamnăm în de ajuns plângerea învățătorului când ne imaginează mizeria școlii și sărăcia școlii dela săte amintind „că el nici mașină de calculat nu are”.

Mai păcătos recvizit școlar nu-mi pot închipui.

Mi-e milă de micii elevii văzându-i chinându-se cu intuițiuni artificiale și-i văd despoiați de milioanele de intuițiuni, ce le întinde viața reală.

Dar să nu amintesc păcatul și mai neertat, când abstracția în gradul începător ajunge la superlativ.

Cine nu cunoaște oameni de școală și laici, cari întrebă de mititeli elevi cât e 3 cu 4?

Ca să înțerez potrivit acest metodă folosit, îl numesc nu mai puțin decât *crimă*. Prin abstracția operațiilor matematice de la viața reală nimicim de la început puterea de intuiție a elevului și îl facem neapt pentru calcularea expeditivă.

O altă greșală cardinală a calculului în clasa I elementară se comite când trecem peste cadrul numărării 10 și se face calcul până la 20.

Dacă considerăm nenumeratele combinațiuni de operațiuni, ce sunt posibile în cadrul de 10, e imposibil a-l trece în clasa I. fără de a periclita temeinicia în operațiuni.

Ceea ce face învățătorul, care percurge material matematic până la 20 în clasa I. nu e calcul ci simplă *numerizație*, lipsită de aplicarea mai serioasă a operațiilor și a calculării.

Numeriza se poate și până la sută dar aceasta nu înseamnă calcul.

Te pune în mirare cum s'a strecurat această greșală în mod oficial în învățământul primar!

De urgentă asta greșală trebuie eliminată căci altcum nu se poate face în clasa I. calcul cu operațiuni mai serioase, iar a ajunge în clasa a II. de la 10-100 e mai ușor decât a înținge de la materialul lucrat superficial în cadrul 20 până la o sută.

Siguranța și înțelegerea în calcul e bazată toată pe combinațiunile de operațiuni în cadrul 10.

De aici provine, că și mai târziu, în clasele superioare și anume în etatea de 10-12 ani a elevului, dacă vrem să-l facem sigur în calcul, lucrăm mai întâiu foarte intensiv în cadrul 10.

Să vedem în rezumat ce ar fi calculul și metoda aceluia în clasa I. primară:

Derivarea numerelor și operațiilor numerice până la 10, folosind ca intuițiune în continență mulțimea de exemple a vieții reale, alese

fiind totdeauna din realitățile cele mai cunoscute școlarilor.

Să nu se folosească abstracție într'un singur caz. Operație numerică și calculul nu e nici când în gradul acesta un ceva de sine stătător ci e totdeauna o realitate, o afacere economică cât de mică (d. e. se pierde 2 pui de găină, câți mai rămân din ei; mergi la prăvălie, cumperi ceva, ce ai spesat, ce ai primit înapoi cât material ai adus acasă etc.)

La derivarea cantității (numerilor) să se folosească totdeauna metoda genetic cel mai natural; este a se evita orice exemplu cu date fictive.

D. e. derivarea numărului 5 din 4 nu e destul naturală dacă o fac cu exemple îndătinat în școală:

„Dacă la 4 degete mai pui unul, câte vor fi?” Vor fi 5, nu e vorbă, dar la 4 degete nu e natural să mai pui unul fiindcă degetele așa obvin dela început în natură că complect gata a numărului 5.

E natural însă să ai d. e. 4 cai și să mai cumperi unul; să ai trei cârți și să mai primești în careva mod două.

Cu deosebire să fie atent învățătorul la argumentarea ce o face băețul pe degete. Să nu i-se permită a-și număra cele 5 degete nici la început ci să le utilizeze ca concept gata de 5.

Numărarea, ce o face copilul din datină rea, nu e argumentație nici când.

Argumentarea prin numărare este totdeauna a se evita ca nenaturală.

Cantitățile se derivă și se măresc totdeauna prin grupările diferite a conceptelor numerice deja gata și sigure.

Învățătorul va avea după puțină deprindere invențiunea să știe distinge ce e natural, ce e artificial, ce e genetic în comput.

Asta e arta la învățarea computului a celor mai mîlțitei școlari, cari vor să devină siguri în comput.

Anton Domide.

Frângurele.

(L. Vives.)

Salariul învățătorului să fie așa de mare, ca să mulțumească pe un om modest, de va fi mai mare atunci și cei nevrednici vor alerga la această slujbă.

*

Studiază copiii când se joacă. Jocul este peatra de încercare a sufletelor.

*

Iubirea învățătorului este mai obiectivă decât a părinților.

*

Cea mai neagră recunoștință este când școlarul să poartă rău față de tatăl său spiritual care este mai presus decât cel trupesc.

Oficiale

dela Asociația învățătorilor din Ardeal, Bănat și părțile uigurene.

Președinții secțiilor fiind ajutați de domnii revizorii școlari, sunt rugați a ne trimite imediat următoarele date:

1. Data constituirii secției. Numele celor cari formează biroul (Preș., vpreș., secretar, casier, cenzori, membrii delegației în consiliu gen.) cu indicația localității și a poștei.

2. O listă a tuturor învățătorilor români din județ (Numele, domiciliul, poșta, pregătirea, calitatea în care funcționează: titular, suplinitor, ajutător).

3. Tablou despre sumele plătite de membrii și vărsate la cassiera Asociației (5 Lei taxa de înscriere, 2 Lei din taxa anuală ce se plătește la secție, aceasta ar fi bine să fie de cel puțin 1 Leu la lună — abonamentul la organul asoc. Toate acestea specificate, căci până acum s'a trimis dela secții sume fără se fi spus lămurit că pentru ce. Numai plătirea regulată a taxelor asigură bunul mers al asoc., care cu cât va fi mai puternică, va putea mai bine apăra interesele dascălești. Trebuie să constatăm însă, că județele cari ar trebui să stea în fruntea mișcării învățătoresci, nu-și fac pe deplin datoria, astfel nu-i mirare că închegarea noastră într'un bloc puternic merge așa de anevoie. Pentru unii se vede că e de ajuns dacă asoc., are un comitet central dela care să așteaptă să facă totul. Părerea aceasta este absolut greșită. Comitetul central formează numai legătura dintre secții, el reprezintă asoc. față de oficialitate, dar toată greutatea să razimă pe secții unde trebuie dezvoltată adevărata viață asociaționistă.

4. Să ni-se trimită raport special despre fostele reuniuni învățătoresci (confesionale și de stat), a căror avere trebuie să treacă în adm. secț. județene. Memrii reuniunilor profesionale — cari sunt de fapt și membrii ai secț. — vor aduce în privința aceasta o hotărâre în adunarea generală. Intrucât fostele reuniuni dispun de fonduri mai mari, pot vota pentru trebuințele asoc noastre anumite sume. La sărbătorile Crăciunului să se aranjeze de cătră învățători sărbări populare; iar o parte din venitul lor să fie destinat fondului nostru de propagandă. Învățătorimea are încă multe revindecări și penru a duce lupta ne trebuiesc și mijloace bănești. Cine dă lui își dă.

5. Să ni-se comunice hotărârea membrilor secției referitor la noul proiect de salarizare.

6. Orice acțiune ce o ia vre-o secție (să fie comunicată mai întâi comitetului central. Înțeleg despre acțiuni unde toată învățătorimea să fie unitară. Puterile nu trebuiesc fărîmitate în mișcări izolate cari nu duc la rezultat. E de lipsă a se observa de secții disciplina care o pretinde orice organizație mai mare cum e și asoc. noastră.

7. În vederea lichidării ce se va face între statul nostru și cel unghuresc, toți învățătorii cari dela declararea războiului (August 1914) nu și-au primit din visteria statului competențele, să ne trimită un raport amănunțit, în care vor arăta că după anii de slujbă ce-i aveau atunci, ce leafă primeau și cât ar fi trebuit să primească în fiecare an. Înșirând totodată și diferitele adaose ce le competau după membrii familiei. În caz de sistare sau de respingeri a cererii pentru ajutor trebuiesc amintite și Nr. ord. ministeriale și cauza de nevojare. Rapoartele să conțină date absolut precise, căci din ele asociația va compune un tablou, care va fi înaintat Consiliului Dirigent. Dacă învățătorii unghuri, deși nu făcuse jurământul, totuși au ridicat bani românești, noi care ne-am jertfit pentru cauza neamului, de ce să fim prescurtați în dreptul nostru.

8. În vederea convocării unui congres la București, în sărbătorile Crăciunului, secțiile să discute posibilitate participării noastre, care după informațiile ce le avem se va putea face numai prin delegați. Fiecare secție să numească cel puțin 2 delegați — la alegerea cărora să se ție seamă dacă se găsesc membrii cari voiesc a participa pe cheltuiala proprie. Atât numele delegaților (cu localitatea, poșta), cât și a celorlalți participanți să ni-se comunice din bună vreme, ca să le putem trimite legitimațiile ce le vom primi dela asoc. gen. din București.

Toate aceste chestiuni așteaptă o grabnică rezolvare. domnii președinți vor binevoi a lua imediat măsurile de lipsă, ca datele de cari avem nevoie să le primim în timpul cel mai scurt.

Cluj, la 10 Dec. 1919.

Tralan Șuteu,
președinte

Const. Iencica,
secretar general.

Frângurele.

Sărac este acela care are lipsuri, nu acela care se lipsește.

*

Intr'un trup tinăr să ai o inimă bătrână.

*

Timpul să-l vinzi scump.

*

Nu sângele te face nobil, ci virtutea.

L. Vives.

O vorbă ca o sută.

Omul care isbutește în munca lui este totdeauna pentru mine un om.

Răspândiți Gramatica română a dlui prof.
Dr. E. Precup.

O școală*).

Un lucru foarte interesant și nespus de instructiv, care a trecut aproape nebăgat în seamă, a fost felul cum au înțeles Japonezii, după ce au isprăvit războiul, să-și răsplătească pe eroii lor. Au început, firește, cu soldații. Că jos e temeiul și de acolo încep să clădească toți oamenii cumiți. Treptat, încet, s'au ridicat spre vârful piramidei și iată c'au ajuns și la Nodgi, eroul dela Port-Artur, viteazul general, care a făcut cea mai de necrezut minune ostășească a timpurilor moderne — a cucerit cetatea aceea strajnic de întărită și de apărată, în care se închisese toată puterea și mândria militară a împărăției rusești. Pentru un om extraordinar trebuia o răsplată extraordinară. Anglia, să-l fi avut, i-ar fi votat o pensie de nu știu câte mii de livre sterlingi, cum a făcut cu Lord Roberts, învingătorul bieților Buri. Japonezii au găsit pentru Nodgi al lor o cinste cu mult mai aleasă: l'au numit institutor. Citiți bine: institutor la școala primară din Tokio. Vă închipuiți pe omul acela glorios, cel mai mare om al Japoniei, care, slavă Domnului, a dovedit că are oameni mari, vi-l închipuiți intrând modest în clasă, însoțit de domnul director, care spune cu glas emoționat, unor copilași de opt și de nouă ani: Școlari, de azi înainte învățătorul vostru este marele general Nodgi. Fiți cu luare aminte și faceți ca niciodată să nu se poată zice că n'ați fost vrednici de fericirea asta.

Vi-l închipuiți pe acel strajnic biruitor al Morții, așezându-se pe catedră și vorbind c'o blândeață de sfânt, micilor elevi despre faptele mari și despre oamenii mari din trecutul patriei lor, despre ce neam ales este acela din care face ei parte și despre ce datorii sfinte leagă pe om cu viața... El vede în sufletele fragede pe care le îngrijește și cari sunt ale lui de-acum, înflorind Japonia de mâine. Sunt copiii lui acela. Copiii lui. Ce dar mai frumos i-se putea face? O țară semănată toată cu orez e o mare bogăție firește. Și se poate socoti bogăția asta. Dar o sută de suflete proaspete sămănate cu gânduri frumoase — iată o bogăție care nu se mai poate socoti și din care veșnic vor izvorî altele și mai mari. Bogăția aceasta i-s'a dat lui Nodgi. Nu i-o învățătura adâncă aci? Un general — și ce general! — înaintat pentru marea lui vitejie, la rangul de „Învățător“.

E o bibliie întreagă în acest simplu fapt.

† A. Vlahtuță.

* Din volumul: La gura sobei p. 260—262.

Către secții.

Nu suntem nici azi în măsura de a cunoaște cum stăm cu constituirea secțiilor județene

Noi cei dela conducere, chiar în vederea de a putea lua hotărâri bazate, referitoare la munca de organizare a Asociației noastre, trebuie să avem o oglindă completă a situațiilor noastre generale. Avem încă și azi, după un an dela întemeierea Asociației noastre, multe județe cari nu s'au constituit în secții și ce e mai trist, nu auzim, nu primim aproape nici o știre despre activitatea acelor, cari sunt deja constituite. Pentru Dumnezeu, dela cine așteptăm noi mântuirea dacă nu ne-o vom crea noi. Să apropiem cu pași repezi anul dela congres și nu putem să ne compunem bilanțul anului de gestiune din cauza că frații colegi cari au datoria să muncească în județe — nu mai dau semn de viață.

La numărul de față alăturăm câte un exemplar al statutelor pentru secțiile județene și rugăm stăruitor pe frații din acele județe unde secția încă nu s'a constituit, ca să convoace de urgență adunarea de constituire, luând în discuție aceste statute și constituindu-se pe baza lor cu schimbările ce le vor găsi de necesare.

Asemenea să se convoace adunarea tuturor secțiilor județelor, cu mandatul să delibereze asupra tuturor problemelor cari privesc școala primară și învățatorul român. — Procesele luate să fie trimise fără amânare Biroului Central al Asociației învățătorilor pentru că acesta — studiindu-le să poată convoca Consiliul general, care se va pronunța definitiv în chestiunea convocării congresului al II-lea. Tot în aceste adunări ale secțiilor sunt invitați președinții și ceilalți oficiali, să încaseze abonamentele pentru revista noastră „Invățătorul”, și să încerce la plată pe cei ce nu și-au achitat abonamentul. În sensul statutelor fiecare învățător este obligat să solvească abonamentul. Vor putea fi între învățători și anii, care nu voesc a răspunde acestei îndatoriri morale? Ne întrebăm noi, ceștia, cari muncim aci exclusiv de dragul cauzei? Vor putea fi? Aud?

Dacă unii se vor plânge, că nu li-se trimite revista — noi nu purtăm vina. Vina o poate purta secția județeană, comitetul acesteia, care nu se îngrijește să ne trimită o listă absolut exactă și completă a învățătorilor din județul lor. Nu poate fi aceasta un lucru așa greu. Domnilor — *voință*. Revizoratele școlare ne vor sta cu drag la dispoziție. Cât costă pe unul din biroul secției, ca să rămâne o zi, sau două la Revizoratul școlar și să compună împreună cu Revizorul această listă. Cât costă?

După apariția încă alor cel mult 3 numere din organul nostru, ajungem în imposibilitatea de a-l mai putea continua din lipsa de bani. Suntem circa 3000 învățător — dacă și-ar plăti

toți aceștia abonamentul de 30 cor., am putea avea 90.000 cor. O sumă, care ne-ar putea ajunge pentru aparajia săptămânală a organului. Așa însă, din lipsa de însuflețire pentru cauza noastră, proprie, foarte ușor putem ajunge, să sistăm acest organ, fără de care nu putem fi, — căci el reprezintă și sulevează ideile.

Dacă o bună parte din revindicările noastre ridicate la congresul din Sibiu, au rămas numai niște cuvinte în vânt, aceasta să datorește și lipsei noastre de conștiințe de a ne vede odată bine strânse rândurile. Nime nu să teme de noi, căci bine se vede, cât putem, cât facem.

Încă odată un strigăt de alarmă. Apucați-vă cu toată puterea de lucru.

Abonamentele să trimit cassarului general, George Stelea, Cluj, Stada Avram Iancu No 62. Procesele verbale ale secțiilor și alte acte ale Asociației să trimit secretarului general Constantin Iencica, Cluj, Calea Regele Ferdinand No 52.

Manuscrite pentru „Invățătorul” să trimit pe adresa din fruntea revistei.

A. Pora.

Cursurile dela Văleni.

— Amintiri. —

Când rostesc numele lui, o serie întreagă de aduceri aminte, îmi revin în minte. Eram la Văleni de Munte. Printre ascultătorii cursurilor lui N. Iorga, se aflau mulți învățători de dincolo de Carpați. Tocmai fuseseră congresul la Roman și discutăm fervent hotărârile, ce s'au adus acolo, mai ales, că conducerea „Asociației” era la Văleni. Eu ascultam, ascultam cu gândul în Ardealul nostru, unde nu era o viață corporativă de învățători, și câtă brumă aveam, era îngrădită de regulamente făurite de acela, care voiau din cât puteau, să ne stânjinească. În desele lor convorbiri anzeam repetându-se numele lui I. Michalache.

Peste câteva zile a sosit și I. Michalache la Văleni. Nu așa, pecura m'îl închipuim. Un om mic de statură, brunet, mustața lunguiată, cu ochii vii și în portul lui de sat din Muscel.

Sara am aranjat o cină comună la grădina. Ne-am salutat: Ardeleanii, Bucovinenii și o besarabeană. S'a sculat I. Michalache ușurel, pe neobservate și a început să vorbească cu o vervă, cum nu eram obișnuit să aud. Curjeau vorbe limpezi, respicute, chestiuni grele erau lămurite, soluții sănătoase se perândau în discursul lui I. Michalache.

Atunci am priceput de ce țin învățătorii la colegul lor.

Azi I. Michalache e șeful partidului țărănesc de dincolo. Partidul lui a eșit biruitor la alegerile recente, cu un însemnat număr de deputați și senatori.

Dorim șefului și partidului strălucite succese spre fericirea patriei și suntem mândrii, că șeful s'a ridicat din rândurile învățătorimii.

Toma Cocișiu.

Invățământul alternativ și continuativ în școala primară.

În toate timpurile evolutive popoarele bine educate și instruite a avut rol principal.

Invățământul primar ca bază a toate branșelele și învățământului profesional este imperativa timpului și mai ales în „România mare” cu bogatele și vastele-i terenuri de validitate și exploatare.

Adoptarea cursului primar cu 8 clase este bază solidă a unui viitor ideal pe terenul instrucției.

Cursul primar este împrejurările de azi și încă mult timp ar corespunde cu VI. cel mult VII. clase, urmând cei dela sate un curs de repetiție de 2 ani de lectură aleasă, probleme matematice, ocupațiuni de destieritate din viața practică și economia casnică; cei dela orașe, precum și cei dela sate cari vor dori a se aplica cutărei profesiuni, vor trece în școala secundară, făcând examenul de diferență.

Unificarea învățământului primar în concordanță cu cel secundar inferior va decreta apogeul învățământului.

S'au luat dispoziții în chestie din partea forurilor competente, dar generația de azi puțin vom ajunge să vedem înfăptuite acele binefaceri, iar până atunci să ne ajutăm cu alte mijloace echivalente.

Invățământul primar în cea mai mare parte — în lipsa puterilor didactice — mult timp va uza de școala nedespărțită.

Ca școala nedespărțită provăzută cu un învățător să poată ținea pas cu cea despărțită (urbană), unde fiecare clasă își are învățătorul său; ne vom putea ajuta aranjând materialul de învățământ în noul plan de învățământ alternativ și anume:

Cl. I. și II. nedespărțită va învăța materialul prescris pentru școala despărțită (urbană) normal, iar celelalte clase se vor împerechea tot câte două și vor învăța materialul prescris alternative, adică cl. III—IV. în anul fără păreche va învăța materialul clasei III., iar în anul cu păreche materialul clasei IV., asemenea și cl. V—VI. și VII—VIII., după cum să vede practica din tabela ce urmează:

1919—20	1920—21	1921—22	1922—23
I.	I.	I.	I.
II.	II.	II.	II.
III—IVa	III—IVb	III—IVa	III—VIb
V—VIa	V—VIb	V—VIa	V—VIb
VII—VIIIa	VII—VIIIb	VII—VIIIa	VII—VIIIb

Invățământul alternativ are avantajul că economizăm în contingentul corpului didactic 30% și 50% în timp, muncă și rezultat, prin ce nu va obveni repetiție de clasă nici la școlari mai slabi.

Al avantaj al învățământului primar ar fi învățământul continuativ

Știm din praxă, că școlarii cl. superioare să tot împuținează, iar pe timpul lucrului câmpului toamna și primăvara, deserează cu totul. Pentru a evita această împrejurare să se practice învățământul continuativ ținându-se prelegeri numai în oarele înainte de amiază, prin ce am preveni și absentările.

În lunile de iarnă vor frecventa școlari școala 2—3 după amiază pe săptămână când li-să va preda exclusiv lucrări de mobilitate, curiozitate, povestiri morale, cânt, caligrafie, desenu, economia casnică, igienă, lucru manual, gimnastică și joc.

În celelalte după amiază libere învățătorul va desvolta activitate extrașcolară, ca afaceri de cooperative, societăți de lectură, pădurăritul răsipiturilor și păraielor, plantarea pășunilor, țimiterelor și terenurilor publice cu pruni și meri. Când toate aceste să vor implini școala și inv. român își va apogeul.

Mintial Gherlei ia 1 Nov. 1919.

Ioan Roman,
inv.

Educația în școală nu trebuie să fie numai spre fala trecutului, ci trebuie îndreptată spre viitor, ca să fie puterea prezentului.

Statistică cărților ce le citesc copii din bib. școlară e o oglindă, care arată gustul de citit sădit de învățător.

C. I.

Către învățătorii români.

În comuna Bistrița, jud. Mehedinți apare dela 1 Iunie a. c. începând „Izvoarașul“, revistă pentru muzica populară sub redacția și îngrijirea lui Gh. N. Dumitrescu, învățător, — „stând la îndemâna tuturor celor ce cu dor de neam aduc prețioasele noastre mărgăritare — cântece populare — semănate pe meleagurile țării și contribuiesc cu cuvântul și fapta pentru desvoltarea gustului muzical la poporul nostru românesc“, — după cum zice autorul în fruntea revistei.

Din numărul 4—5 al acestei reviste muzicale, care nu are intențiunea, decât a răspândi muzica populară în toate straturile, reținem următoarele piese:

- „Numai una“, cuvinte de G. Coșbuc.
- „Banul Mărăcine“, (joc național).
- „Din Argeș“, cântec.
- „Maică inima de piatră“, cântec.
- „Mamă dragă“ . . .
- „Bâr, bâr, bâr“, (doină din Crișana).

Mai găsim în acest număr și alte piese aranjate pe note de conținut patriotic și religios, având și o frumoasă parte literară.

Din numărul 6 de pe luna lui Noemvrie reținem piesele:

- „Limba românească“, (cântec vechiu).
- „Biruatorii“, (cântec).
- „Doina ciobanului“, culeasă și notată de P. Băleanu normalist.
- „Trecu-i podul“, . . . cântec.
- „Cântecul plugarului“, cântec.
- „Foaie verde samulastră“, cântec din popor.
- „Cântec de școală“, șcl.

Constatăm cu adevărată mândrie, că atât îngrijitorul, cât și toți muncitorii sunt învățători ai vechiului regat cari săvârșesc munca aceasta de popularizare a muzicii noastre neîntrecute — curat din idealism.

Ei nu au pretenția să creeze opere muzicale, ci de a fixa frumoasele noastre cântări, pentruca prin rostul tiparului să fie generalizate în toate părțile locuite de români.

Având în vedere cuvintele adevărate ale lui M. Mihailescu, că „muzica este un element, prin care se recunoaște gradul de cultură generulă a unui popor și prin ea să păstrează urmașilor lui toate notele triste ori vesele, după cum i-a fost trecutul“, și constatând la noi o desorientare generală în cece privește alegerea cântecelor pentru școlile noastre primare, precum și nevoia unei unificări și înjghebări a unui repertoriu pentru corurile satești, cărora avem să le dăm o deosebită atențiune în viitor, facem apel la toți învățătorii noștri, ca să-și aboneze această revistă indispensabilă, care nu costă, decât 15 Lei anual.

Ap.

Razele soarelui.

— Povestire. —

Soarele s'a sculat și a zis copiilor săi, razelor: „Să vă duceți pe pământ, peste tot, peste tot, să luminați în toate locurile și să faceți bucurie tuturor.“

Razele au răspuns că așa vor face și au plecat,

Una dintre ele, s'a dus de-adreptul la cucuș, în poiată și s'a așezat pe creastă și în ochi. Idată, cucușul a început să strige: „Cucurigu! Sculați-vă găinelor!“ Apoi, raza de soare împreună cu alte surori de-ale ei, s'au dus la părau și au topit ghiata cea subțire — ce se făcuse noaptea.

O rază de soare s'a dus în marginea pădurii, unde răsărise din pământ câteva brândușe și le zise: „Bună dimineața, dragele mele, harnice mai sunteți!“

Apoi, zise mugurilor salciei: „Am venit să vă încălzesc și pe voi ca să creșteți mari.“

Altă rază de soare a intrat în clasă și se plimbă pe bănci, pe capetele copiilor, când pe placă, când în ochii lor. Atunci Doamna deschise puțin fereastra și zise: „A, poftim, veniți la noi razelor luminoase, că noi mult vă iubim“. Când au eșit razele din clasă, ziceau între ele: „Curați și drăguși sunt copilașii aceștia“. Dar una zise: „Ba eu am văzut unul nespălat și cu unghiile netăiate. Ce rușine!“

O rază de soare intră printr'o fereastră mică de tot, într'o căsuță. Acolo văzu pe pat culcat un om bolnav. Se așeză în părul lui, apoi îl mângăie pe obraz, pe mâni și stătu cu el de-i ținu de urât, până după amiază.

Când soarele se scobora de pe cer, pregătindu-se să să culce după deal, chemă la el toate razele și le întrebă ce au lucrat. Ele au spus tot ce au făcut în ziua aceea și soarele zise: „Bine! Măne, veți avea mai mult de lucru. Acum, haideți la culcare!“

Cornelia Petrescu,
Grădina de copii Berdujeni.

CRONICA

Gonkurs. P. Sf. Sa Păr. Protipop dela Agnita publică în No. 108 al „Telegrafului Român” dela Sibiu, concurs pentru întregirea postului vacant de învățator la școala confesională gr. ort. română din Șomărtin, pe cum urmează:

„Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul prescriș de lege plătit de la parohie cu 190 cor., iar restul dela stat.

2. Lemnele necesare de foc dela comuna politică.”

Apoi continuă Păr. Protoieru:

Învățătorul ales (?), va fi îndatorat a propune religioasă, a ținea strană la utrenie alături de cantorul, a instrui elevii în cântările bisericești, a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la sf. liturghie.”

Acum ține-te alesule! Capeți dela biserică 190 cor. (plătibile) iar restul întreg dela stat. Dacă ai avea familie de vre'o 4-5 membrii cu 20 ani de serviciu, vei avea circa 20.000 cor. toate dela stat, minus plățile 190 cor. dela biserică; pentru aceste vei avea, bine înțeles, *să propui religia, să fii strană la utrenie alături de cantor*, apoi, instruind copiii în cântările bisericești (nu cumva alături de cantor?) să-i conduci la biserică în Dumineci și sărbători și să cânti cu ei la sf. liturghie. Apoi mai ai firește, prelegeri în toată ziua dela 8-12, și dela 2-4, mai ai apoi și alte datorințe. Statul te plătește cu bani, comuna îți dă lemne să te încălzești, biserică își susține școala confesională cu 190 cor. (plătibile). Să nu uiți, alesule, plățile cu 190 cor. *să propui religia!!* Părintele, șeful, directorul nu poate, are afaceri.

Dacă îți vei uita de datorie, acolo-i §-ul 21 al Decretului despre reorganizarea învățământului.

Târnaveanu.

Supliment. La numărul de față alăturăm statutele secțiilor județene, pentru ca fiecare județ să se organizeze, de altă parte fiecare învățător să-și poată cunoaște datoria.

Inaugurări. Dl. Gr. Capătă, profesor la școala normală din Zelau, ne trimite un raport mai lung despre inaugurarea școlii normale de băieți de acolo.

În 7 Decembrie a. c. s'a sărbătorit deschiderea școlii normale de fete din Cluj.

Ne bucurăm din inimă, că și-au început munca aceste școli mai indispensabile, decât multe altele.

Altă școală. În „Lamura” Nr. 2 dl. I. Nisipcanu are un articol cu acest titlu din care reținem următorul paragraf:

„Nu găsești ecou în inima copilului, nici că un negustor a vândut atâtea oi, ori atâtea boi, cu prețul de atât bucată, și n-se cere să socotească cât a luat peste tot; va găsi însă un ecou, ce nu se va stinge iarăși niciodată, lecția aceea, când, înainte de a trece la operațiile matematice, învățătorul ar stărni între copii o discuție vie și familiară despre solidaritatea tularor ungherelor pământului în producerea mărfurilor, când ar face să defieze în imaginația copiilor celele nenumărate ale muncitorilor de toate culorile și de toate graiurile, cari pun mână de mână pentru a făuri condeele de scris, hârtia cărșie, cerneala, literile și presa, băncile școlărilor nastorii hainelor, gumele cu cari ei, niște școlari, șterg deseurile greșite,

bricegele cu cari își ascut creioanele. Dună o introducere așa de vie, ar urma socotelile faturite, cari ar duce la stabilirea costului unui creion, al unui toc, al unei penițe etc. S'ar vedea de către copii în același timp și faturitele operații prin cari a trecut fabricarea unei penițe și costul succesiv al acestor operații până s'ar socoti costul uneia din altele.”

Despre constituirea cercurilor didactice indiferite orașe vom publica cu plăcere rapoartele ce ni-se vor trimite. — Aceste cercuri sunt celulele cele mai pline de viață din organismul mare, care-i asociația generală

Educația prin ilustrațiuni. Pentru educația maselor, americanii s'au slujesc foarte mult de ilustrații. Când vor ca o idee să isbiască creierul și să pătrundă în inimă o ilustrează, scrie sub figură o maximă potrivită și o afișază pe ziduri. Lumea se uită, surăde, își încrețește fruntea, gesticonează și pleacă apoi cu ideea în cap. Mii de staturi și idei se răspândesc astfel prin ilustrații și prin reclame. („L.”)

O școală de educație fizică. S'a început în sfârșit în armată aceia ce a rămas neimplinit încă în viața civilă a maselor populare: s'a înființat o școală militară de educație fizică în București, care să pregătească instructori de gimnastică și de sport. („L.”)

* * *

Proiectul de salarizare. No. 3 al revistă noastre era pus sub presă când am primit spre publicare proiectul cel nou de salarizare. Pentru a ajunge totuși la cunoștința învățătorimei am stărunit ca să fie publicat în ziarul „Patria”. În numărul aceste îl reproducem, ca să fie cunoscut în cercuri cât mai largi. Cu toate schimbările aduse față de proiectul cel vechi totuși nu ne poate mulțumi mai ales, că are și unele dispoziții jignitoare pentru o parte o tagmei noastre. De ce oare colegii, cari n'am 4 clase sec. să fie lipsiți de adaosul de serviciu. Nu servesc ei interesele școlii cu același devotament ca și ceilalți colegi? Noi dorim — și pentru aceasta vom lupta — ca singură munca omului să fie măsura răsplății ce trebuie să i-se dea. Fiind încadrați în baza acestei legi de salarizare vom duce mai departe lupta până la izbândă deplină.

Institutul geografic din București a ales de membru pe dl. Dr. Ion Mateiu, directorul învățământului primar. Aceasta înaltă distincțiune se restrânge și asupra învățătorimei din rândurile căreia s'a ridicat șeful învățământului primar din Transilvania.

La încheierea revistei afirmăm, că Ion Mihălace e numit ministru.

Cercurile didactice. Învățătorii din Cluj au format un cerc didactic alegându-și următorul birou: A. Pora, președinte; P. Bura, v. președinte; I. Angheliiu, secretar. În toate orașele unde sunt mai multe școli primare e bine ca învățătorii să se grupeze în cercuri didactice, prin cari pot limpezi toate chestiunile ce privesc școala. E drept, că fiecare școală își are conferințele ei lunare, dar cercurile didactice dau posibilitatea ca anumite probleme să se adâncească

mai bine, trezesc solidaritatea între membrii, ridică — prin munca ce o desfășoară cercul — vaza învățătorilor în societate. Prin ele se poate lua contact și cu cercurile profesorilor cari nu e bine să se izoleze.

† **Mihail G. Crăciun.** La 25. Noembrie s'a stins în Lugoj de o boală repentină subrezvizorul județului Caraș-Severin. Soartea nemiloasă l-a răpit din mijlocul învățătorimei acum când putea să fie atât de folositor școlii românești. Prin M. G. Crăciun pierdem nu numai un suflet ales de dascăl, ci și un bun român. După procesul memorandului modestul dascăl, din Hodoș a suferit temnița unzurească alături de frunții neamului. Iamormântarea frumoasă ce i-s'a făcut, la care a luat parte oficialitate, o mulțime de învățători și țărani a fost încă o dovadă de numele bun de care se bucura în toate părțile societății. Paonegriul l-a rostit Valeriu Sasu subrezvizor, care a arătat munca frumoasă ce a dezvoltat-o M. G. Crăciun în cei 29 ani de dascălie. El a fost mult timp președintele Reuniunii Învățătorilor din Caraș—Severin, iar cu ocazia organizării Asociației a fost ales ca secretar. Fie-ți somnul lin, ostaș al luminii, că luptă bună ai luptat.

Cuvinte adevărate. În revista „Arhiva” pentru știința și reforma socială dl dr. Ion Mateiu analizează cu aparat științific chestiunea: „Cultura românească și Minoritățile naționale din Transilvania”. Cadrele înguste ale revistei ne împiedecă să dăm părți din acest temeinic studiu. Tragem numai lucheerea următoare: „Poporul nostru are calități suficiente, pentruca luminat statornic de o înaltă înțelegere a vieții, să creeze pe pământul Daciei reînviată civilizația românească superioară prin strălucirea sa etică și cuceri-toare prin universitatea concepției sale.

Anuar pedagogic. Se împlineste în curând 7 ani de când învățătorimea română a primit — drept dar de anul nou — primul anuar pedagogic. Organizarea școlii primare, la care învățătorimea muncește cu prieri încordate, ar fi ușurată mult dacă acest prieten drag ar cere din nou intrare în casele noastre, ca să ne slătuască spre bine. Lipsa lui este arzătoare, căci atâtea probleme cer să fie limpezite, să fie cât mai bine deslegate. Bărbații noștri de școală ar face un neprețuit serviciu învățătorimei scoțând această publicație, care ar fi și un mijloc pentru unificarea învățământului către care tindem.

N. Stoleriu. — Așa se cheamă unul dintre cei mai aleși luminători ai țărâniei din Moldova, care a căzut în lupta pentru libertate. Despre munca săvârșită de acest învățător, dl I. Simionescu scrie în „Lamura” un articol elogios, dând viața lui curată ca cristalul, energică însă, ca și apa repede de munte, pildă de urmat tuturor colegilor săi. Amintirea lui o păstrează țărâniea, pentru care a înființat tovarășii, cooperative, societatea culturală „Deșteptarea Sătenilor” și foaia „Vestitorul Satelor”, apoi miile de învățători români, pentru a cărei organizare el a cheltuit toată energia sufletului său tânăr. Numele lui va rămânea, ca o floare aleasă în buhetul învățătorimei românești.

Învățătorii parlamentari. — Conducătorii asociației generale au avut împreună cu învățătorii parlamentari o consfătuire în vederea conchermării unui congres al învățătorilor din întreaga țară. Aceste momente sunt pagini strălucite în istoria mișcării de organizare a tagmei noastre

dar este totodată și un titlu de cinste, pentru țară. Suedia, Danemarca, ca țări democratice, au avut miniștrii recrutați dintre învățători, nici o țară însă nu se poate mândrii, ca în parlamentul său a trimis 60 de învățători, ca ei, cunos-cătorii sufletelor și nevoilor țărănilor, să-și spune cuvântul la legiferarea învățământului, dreptului de vot, reformi- agrare și a tuturor chestiunilor, ce vor avea să ridice mas-sele de jos, pe cari se sprijină puterea statului în timp de pace și război.

C. I.

„Comitetul central al Asociației învățătorilor” a ținut ședință în 15 Decembrie a. c. în Cluj, unde a hotărât compunerea unui nou me-moriu în cauza salarizării, în cauza statificării școlii primare, mai departe în cauza tuturor celorlalte revindecări ale corpului învățătoresc. Acest memoriu a fost prezentat dlui șef de resort, Dr. V. Branice de către o comisiune în frunte cu noul președinte dl Traian Șuteu în 18 Dec. a. c. În Nrul viitor vom da în întregime acest memoriu, pentruca să es vază că comitetul cen-tral își face datoria. Tot atunci vom da și răs-punsul ce s'a dat la acest memoriu.

Constatări. Suntem necesitați să constatăm cu deplin regret acum pentru a doua oară, că nici până azi nu s'a făcut îndreptare în nedrept-atea adusă învățătorimii când cu numirea reviz- zorilor școlari. În unele județe ocupă acest post oameni cari n-au nici un titlu de drept. Cerem cu stăruință înlocuirea acestor domni prin oa-meni cari se bucură de simpatia învățătorilor — chiar în interesul școlii și al învățământului.

Cărți, Reviste, Ziare.

„Răsăritul” revistă săptămânală. Anul II. No. 13—14, București: Bulevardul Academiei 6. Abonamentul 20 Lei pe an.

„Gazeta Școlii”, organul asociației județene a mem-brilor corpului didactic primar din Dolj. Apare la 5 și 20 ale fiecărei luni Craiova Str. Barbu Catargiu. Anul I. No. 20. Abonamentul anual 20 Lei.

„Munca intelectuală”, revistă literară, științifică și ar-tistică, Buzău, Strada Oilor No. 2. Anul I. No. 4. Exem-plarul 1 Leu.

„Tribuna”. Organul învățătorimii române din Bucovina. Anul I. No. 20. Apare săptămânal. Cernăuți, Strada Rô-mer. No. 2. Abonamentul anual 32 Lei.

„Turda”, organul Românilor din județul Turd-Arieș. Anul I. No. 3. Apare săptămânal. Abonamentul 28 cor. anual.

„Satu Mare”. Organul partidului național. Anul I. No. 18. Satu Mare, Strada Mihailu Viteazul No. 20. Abona-mentul 60 cor. anual. Apare Miercuria și Dumineca.

„Educația”. An. II. No. 8—9 Octombrie—Noembrie. Cuprinde articole iscălite de Gh. D. Mugur, G. G. An-tonescu, Spr. Popescu și I. Nisipeanu, Am dori, că dl Nisipeanu să ne arate „drumurile nouă” și la celelalte obiecte, nu numai la învățământul religios. Conducătorele grădiniilor de copii, găsească în revista aceasta material foarte prețios.

„Lamura”. An. I. No. 2, Noembrie. Conține articole de literatură, știință, artă, iscălite de: A. Vlahuța, N. Crainic, I. C. Nisariou, I. Ștefănescu, C. Sudețanu, I. Nisipeanu, I. Simionescu. Este o enciclopedie de sfaturi frumoase pentru învățatori și toți doritorii de cultură. Numărul acesta este ultimul, care a apărut sub direcția maestrului Vlahuța.

„Biblioteca școlărilor și a tinerimei” îngrijită de Ioan Stanca „De zile mari”, cele mai frumoase poezii din poezii nostri clasici, potrivite pentru educația națională a tinerimei, cântări, declamări). Prețul 3 cor. Se află de vânzare la toate librăriile. Depozit principal Biroul central de gazete, Oradea-Mare, Str. Rákoczi 1. Membrii corpului didactic cari procură direct dela acest birou, primesc rabat 25 procente.

POȘTA REDACȚIEI.

Fratelui M. în S. Da, după o neîndreptățire adusă învățătorilor, urmează alta, a revizorilor și mai ales a sub-revizorilor. După noul normativ de salarizare, revizorii încep cu cl. VIII, iar subrevizorii cu cl. X. Și unii și alții sunt învățatori cu diplomă — afară de cei căji-va cu pregătiri academice. E greu de înțeles deci, pentru ce să face deosebire așa mare. Sfânta dreptate cere ca, revizorii și subrevizorii cu pregătiri de învățator să înceapă cu una și aceeași clasă, iar revizorilor să li-se acorde cel mult un honorar special.

Așteptăm pe 1 Ianuar pe reprezentanții tuturor revizorilor pentru o consfătuire la Cluj.

Dlul Gh. Can. în Sib. Nu mai are, — vedem, — nici un rost să-ne spunem prin articole părerile asupra noului normativ de salarizare al învățătorilor. Să spună curat în circulara din numărul de față. Fiecare secție județeană să se întrunească de urgență și să desbată, îndrumând pe comitetul central să aducă la cunoștința celor în drept dorințele mulțimii. În aceste adunări se poate delibera asupra convocării congresului II. Noi credem, că de astădată ar fi bine să ținem acest congres separat de învățătorii din vechiul regat și celelalte provincii. Aveau unele chestiuni, cari sunt exclusiv ale noastre. Ca termen ar fi cel mai potrivit 24 Februarie 1920, când se împlinește 1 an dela I-ul congres.

Corpul didactic — Sp. Nu împărtășim nici una din părerile Dv. Pentru ideea dintâi — nu aflăm destul de bine pregătite masele. Să intrăm în partidul național? Dar nu Vă aduceți aminte cum au păcălit pe învățatori actualii șefi ai partidului național? Dlor! nici un nou partid. Acolo-i partidul viitorului, a lui Ion Mihalache.

VA APARE

peste câteva săptămâni cu aprobarea Cons. Dir.

GRAMATICA ROMÂNĂ

cu bucăți de citire și cu exerciții de conversați pe seama claselor I—III. a școalelor cu limbă de propunere maghiară, de Dr. EMIL PRECUP, director al liceu.

foarte bună și pentru trebuințele private.

Prețul cărții este 30 coroane
1.50 porto

După ce în lipsa de hârtiecartea va apăre numai într'na număr hotărît de esemplare, Dnii cari voesc s'o aibe, să trimită banii înainte

ALEXANDRU ANCA

Tipografia

Alexandru Anca

Cluj, str. Deák Ferenc Nr. 14. Fondată în anul 1908. Execută ziare, reviste, tot felul de cărți, anuale didactice, bilanțuri, afișe, note, anunțuri, bilete și tot felul de tabele, etc. Toate produsele tipografice se tipăresc cu cele mai moderne caractere, de litere și prețuri moderate. Comandele se execută grabnic.

Librăria

Alexandru Anca

Cluj, Piața Regele Matia, Nr. 32. Fondată în anul 1908. Mare depozit de cărți bisericești și școlare, cu propria editură cărți din toate ramurile literaturii române. Cele mai noi produse literare apărute în decursul războiului. Tot ce a apărut până acum în România veche. Are tot soiul de revizite de scris și de școală.